

НЕОБХІДНІСТЬ ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ

Висвітлено причини гальмування розвитку малого бізнесу, проблеми і шляхи їх подолання.

Ключові слова: *підприємець, малий бізнес, фірма.*

Постановка проблеми. На сучасному етапі формування ринкових відносин в Україні особливого значення набуває питання розвитку нових форм господарювання. Світовий досвід свідчить про те, що одне з провідних місць у господарських системах розвинутих країн належить малим підприємствам. Саме мале та середнє підприємство дає змогу в найкоротший термін здійснити структурну перебудову економіки, сприяє насиченню ринка товарами та послугами і формуванню середнього класу.

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми. В сучасній науковій літературі розвитку малого бізнесу в кризовій ситуації приділяють науковці значну увагу. Теоретичні та методичні аспекти проблеми, що досліджується, висвітлено в працях таких зарубіжних вчених, як Дж. Стопер, Е. Долан, Ю. Конрад, а також українських економістів З. Варналія, А. Гальчинського, В. Гейнца, В. Гаврилюка, В. Оніщенко, В. Савчука, Д. Ляпіна, М. Чумаченка, С. Дриги, С. Черненка, Ю. Палкіна, Ю. Пахомова, та ін.. [3,4,5]. Зокрема, практично всі вони сходяться на думці, необхідності проведення глобальних реформ для того щоб стрімко змінити дану ситуацію з малим підприємництвом, що призведе і до покращення стану економіки країни особливо в період і по закінченню економічної кризи.

Цілі статті. Встановити необхідність та проблеми, що заважають розвитку малого бізнесу, показати ймовірні шляхи їх вирішення.

Виклад основного матеріалу дослідження. Перспективи малого і середнього бізнесу пов'язані і з його особливою роллю як в переході до ринкової економіки, так і в її становленні. Насамперед це полягає в тому, що самостійне господарювання суб'єктів підприємницької діяльності активно впливає на формування конкурентного середовища [1]. Кожен підприємець намагається зайняти свою нішу на ринку товарів чи послуг, прагне випускати потрібну і якісну продукцію, намагаючись тим самим привернути до себе споживача. Все це перетворює мале підприємництво у своєрідний соціальний двигун економічного розвитку, надає ринковій економіці необхідної гнучкості і спонукає до зростання. Великою Мірою роль малого підприємництва полягає у вирішенні питання зайнятості, що проявляється, насамперед, у здатності малого та середнього бізнесу створювати нові робочі місця і поглинати надлишкову робочу силу. Особливо це стосується нинішнього стану справ в Україні в цілому. Адже в той час, коли йде процес скорочення робочих місць на великих підприємствах, малі фірми не тільки зберігають, але й створюють нові робочі місця. З огляду на це, як, до речі свідчить і зарубіжна статистика, мале під-

приємництво є більшим стабілізуючим фактором, ніж велика індустрія [5]. Попри всю необхідність є причинами гальмування розвитку малого підприємництва в Україні та її регіонах:

- відсутність дійового механізму реалізації державної політики щодо підтримки малого підприємництва. Це питання ще не посіло належного місця і в діяльності місцевих органів державної виконавчої влади;
- неймовірно важкий тягар оподаткування, що примушує багатьох суб'єктів малого підприємництва розвиватись в тіньовій економіці;
- відсутність належного нормативно-правового забезпечення розвитку малого бізнесу, як підприємництва в цілому;
- обмеженість або повна відсутність матеріальних фінансових ресурсів. Багато малих підприємств розпочали свою діяльність через відсутність достатньої суми стартового капіталу, власних виробничих площ та устаткування;
- недосконалість системи обліку та статистичної звітності малого підприємництва, обмеженість інформаційного та консультативного забезпечення, недосконалість системи навчання та перепідготовки персоналу для підприємницької діяльності тощо[6].

Проблемами розвитку малого бізнесу в Україні є те, що подальший розвиток ситуації без активного та позитивного втручання держави може привести до згорання даного сектора економіки з відповідним загостренням економічних проблем та посиленням соціальної напруги. Тому виникає необхідність дієвої державної політики підтримки малого бізнесу. Завдання полягає у тому, щоб суттєво розширити його роль і місце в економічному процесі. Мається на увазі забезпечення протягом найближчих років у структурах зазначеного сектора зайнятості на рівні 25–30% дієздатного населення та виробництва до 25% ВВП.

Вирішення цього завдання має зосереджуватися на таких основних напрямках: створення відповідної нормативно-правової бази;

- впровадження спрощеної системи бухгалтерського обліку та звітності малих підприємств;
- вирішення питань щодо організаційного забезпечення малого підприємництва, насамперед: розробити та прийняти цільові і регіональні програми розвитку та підтримки малого підприємництва з відповідним фінансовим та організаційним забезпеченням;
- впровадити єдину вертикальну систему органів виконавчої влади з питань малого підприємництва від Кабінету Міністрів України до обласних, районних державних адміністрацій;
- розробити єдину систему реєстрації та легалізації суб'єктів підприємництва;
- творити спеціалізовану банківську установу або установи з кредитування малого підприємництва;
- впровадити віднесений на собівартість витрат, пов'язаних з формуванням страхового фонду (резерву на покриття можливих витрат) при кредитуванні малих підприємств;
- впровадити механізм використання незв'язних іноземних кредитних ліній та гарантій для фінансування цільових програм;
- організувати інформаційне, консультативне та кадрове забезпечення, насамперед: відновити щоквартальну статистичну звітність про діяльність суб'єктів малого підприємництва;

- розробити методику прогнозування розвитку малого підприємництва;
- створити мережу інформаційно-аналітичних центрів малого підприємництва;
- проводити необхідну пропагандистську роботу, спрямовану на формування сприятливої громадської думки щодо підприємницької діяльності;
- організувати підготовку та перепідготовку кадрів через систему бізнес – центрів, інкубаторів та технопарків [6].

Висновки. Отже, для ефективного розвитку малого підприємництва в Україні необхідно створити механізм ефективної взаємодії між державою та підприємницьким сектором. Його відсутність засвідчується тим, що малі підприємства ще не відіграють вагомій ролі в економіці України. Саме малі підприємства – тенденційно-інноваційні, гнучкі й витратно-ефективні – за підтримки держави й за стимулюючих умов, особливо на регіональному рівні, спроможні розв'язати названі проблеми. Це сприятиме раціональному використанню їхнього ресурсного потенціалу, посиленню мотивації трудової діяльності, поступовому піднесенню рівня добробуту, впливатиме на досягнення рівноправного партнерства у світовому економічному співробітництві.

Список використаних джерел

1. Дрига р. Г., Макрорівневі та інструментальні функції малого підприємництва.// Український фонд підтримки підприємництва. – 2008.
2. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://osvita.ua/vnz/reports/econom/pidpr/21925>
3. Ляпін Д. В., Державна політика та регіональні програми розвитку малого підприємництва.// Бізнес та влада – партнери. – 2009.
4. Покропивний С.Ф. Економіка підприємства. – К.: КНЕУ, 2004. – 528 с.
5. Черненко С.М. Передумови, чинники і результати розвитку малого підприємництва – Київ: Ін-т економіки НАН України, 2001. – С. 86–93.

Annotation. Reasons of braking of development of small business, problem and ways of their overcoming are reflected.

Key words: businessman, small business, firm.

УДК 338.439.5

Старченко І.О., асистент Луганського національного аграрного університету, м. Луганськ

ВПЛИВ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОДУКЦІЇ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОБНИЦТВА

В даній роботі розглянуто складові елементи та фактори формування конкурентоспроможності продукції сільського господарства, визначені ряд факторів, що впливають на конкурентоспроможність продукції.

Ключові слова: конкурентоспроможність продукції, ринок, собівартість продукції, ціна реалізації, якість продукції, фактори впливу, вимоги споживачів, стандарти, технічні вимоги, конкурентні ціни.

Постановка проблеми. У практиці проведення оцінки конкурентоспроможності продукції визначають наступні фактори: ціна, затрати на експлуатацію чи